

Увод у теорију књижевности 2

Проф. др Биљана Дојчиновић

bdojcinovic@fil.bg.ac.rs

Појам текста, проучавање и издавање текста

1. Појам текста и приступ тексту; филолошка критика (текст, контекст, хипертекст, хипермедија, фуснота, библиографија, дигитална издања);

Филологија, (појмови: атрибуција, атетеза, аутограф, критичко издање, факсимилско издање, дипломатско издање, editio princeps, издање последње руке)

Литература: В. Кајзер, 25-58. Класификација књижевности

2. Класификације књижевности

Књижевни родови и врсте – лирика

1. лирске врсте;
2. лирско-епске врсте /балада, романса и поема/

3. Књижевни родови и врсте – епика

Епске врсте

Еп и врсте епа; еп и епска песма; легенда, бајка и мит; басна; шаљива прича, анегдота и приповетка; новела; роман (врсте романа, видови приповедања, унутрашњи монолог, роман тока свести);

Тип и лик у књижевном делу ; прототип

4. Књижевни родови и врсте – драма

Структура драмског текста; монолог, дијалог, полилог; солилоквиј; драмске врсте; порекло и основне одлике трагедије; основне одлике и врсте комедије; драма у ужем смислу

Елементи стила

5. Појам стила; нормативна и дескриптивна стилистика; стилистичка критика;

Књижевни језик и језик књижевног дела

Архаизми; неологизми; варваризми; дијалектизми

6. Стилске фигуре

Игра речима (каламбур)

Таутологија

Полисиндет и асиндет

Градација

Инверзија

Елипса

Апострофа

Епитет

Перифраза

Еуфемизам

Поређење или компарација

Словенска антитеза

Хипербола

Алузија

Персонификација

Асонанца и алитерација

Ономатопеја

7. Стилске фигуре – тропи и књижевни поступци

Метафора

Метонимија

Синегдоха

Иронија

Синестезија

Реторско питање

Парадокс

Алегорија и симбол

Проучавање стиха

8. Проучавање стиха: Појам и природа стиха: ритам, стопе, риме

Еуфонија

Појам ритма

Метрика (версификација)

Рашчлањивање стиха: слог, стопа, акценатска целина

Појам метра

Цезура

Системи версификације: кванитативна, силабичка, силабичко-тонска и тонска

Појам стопе: трохеј, јамб, дактил, амфибрах, анапест, спондеј и пирих

Ритам и фактори ритма

Метричке константе и ритмичке тенденције строфа

Опкорачење (анжамбман)

Рефрен

Рима или слик

Врсте риме

Бланкверс (бели стих)

9. Стални облици стихова и строфа

Хексаметар

Александринац

Ендекасилабо

Епски или јуначки десетерац

Елегијски дистих

Терцет

Катрен

Сонет

Сонетни венац

Слободни стих

Литература за курс

1. Иво Таргаља, Теорија књижевности, Београд, 1998. и даље
2. Milivoj Solar, Teorija književnosti, Zagreb, 1976.
3. В. Кајзер, Језичко уметничко дело, Београд, 1965.
4. Речник књижевних термина, Институт за књижевност и уметност, Полит,
Београд, 1985.